

Speed. De meest gestelde vragen

de druglijn

V.U.: Paul Van Deun, Vlaams expertisecentrum Alcohol en andere Drugs,
VAD, Vanderlindenstraat 15, 1030 Brussel - april 2018 (herziene herdruk) - D/2018/6030/20
De DrugLijn is een initiatief van VAD - VAD wordt gefinancierd door de Vlaamse overheid.
De DrugLijn financieel steunen kan op rekeningnummer BE52 433 1078042 09. Vanaf € 40
ontvang je een fiscaal attest.
concept Today - druk www.epo.be - afbeeldingen www.shutterstock.com

'Speed' betekent snelheid. Speed is ook een drug die gebruikt wordt om lang aan een stuk door te werken, feesten, studeren of sporten. Het is niet de meest bekende illegale drug. Maar in onze prestatiegerichte maatschappij waar alles steeds sneller, verder en hoger moet, heeft speed altijd al een zekere populariteit genoten. In deze folder vind je een antwoord op een aantal veel gestelde vragen over speed. Deze folder beantwoordt een aantal veelgestelde vragen over speed.

Wat is het?

Speed is de straatnaam voor drugs die amfetamines bevatten. Dat zijn chemische stoffen die een sterk oppeppend effect hebben.

Amfetamines bestaan al meer dan honderd jaar. Ze ontstonden en bestaan nog steeds als medicijn. Toen met de tijd de risico's duidelijk werden, legde de wet de verkoop en het gebruik aan banden. Zowat vijftig jaar terug kwam speed op de illegale markt terecht. Speed is ook populair omdat het goedkoper is dan veel andere drugs en urenlang werkt. Er bestaan verschillende soorten amfetamines. Een daarvan is methamfetamine. Die werkt langer en sterker dan andere amfetamines en is dus een pak riskanter. Maar methamfetamine komt in ons land niet zo vaak voor.

Hoe wordt het gebruikt?

Speed komt meestal voor als poeder. Het heeft een valse kleur (soms ook een gele of roze pastelkeur) en een sterke chemische geur en smaak. Het wordt meestal gesnoven. Maar speed komt ook voor in pilvorm (tabletten). Soms gebruikt men een 'bommetje': het poeder wordt in een sigarettenvloeijsje verpakt en zo doorgeslikt. Het poeder kan ook opgelost en ingespoten worden. Methamfetamine kan omgezet worden in brokjes of 'rotsjes'. Die worden ook 'ice' of 'chrysal meth' genoemd en kunnen met een pijpje gerookt worden.

Wat doet het?

Speed geeft een enorm energiegevoel: de hartslag versnelt, de bloeddruk stijgt en heel het lichaam staat op scherp. Gevolgen zijn: sneller zweten, een droge mond, stijve kaakspieren en tandenknarsen. Je wordt actiever, waakzaam, maar bijvoorbeeld ook praatziek of nerveus. Het pept het zelfvertrouwen op en voelt alsof men bergen kan verzetten.

Het idee om over extra energie te beschikken, kan verleidelijk zijn voor wie lang een inspanning wil volhouden (bij het werken, studeren, uitgaan of sporten). Maar die energie komt niet uit de drug. Die komt uit de reserves van het lichaam. Speed zorgt ervoor dat men geen vermoeidheid of honger voelt (en wordt daarom ook als dieetmiddel misbruikt). Het werkt zo'n vier tot acht uur. Eens uitgewerkt, volgt een terugslag. Men voelt zich belabberd en moet terug op krachten komen.

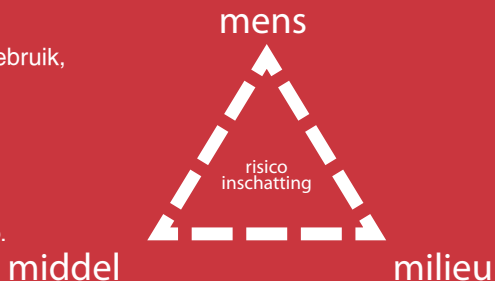
Het is als lenen bij de bank. Je leent extra energie van het lichaam, maar wie daar te kwistig mee omspringt, krijgt het achteraf moeilijk om de lening en de bijbehorende intrest terug te betalen.

Wie regelmatig speed gebruikt, kan na een tijdje lichamelijk en geestelijk uitgeput raken en loopt een groot risico op verslaving. Bovendien went het lichaam aan een bepaalde dosis, zodat steeds meer nodig is om hetzelfde effect te voelen.

Wat kan er fout gaan bij speedgebruik?

Zoals bij elke drug verschillen de risico's naargelang de gebruiker, de wijze van gebruik, de hoeveelheid, de plaats en het moment van het gebruik.

De drug (middel), de gebruiker (mens) en de omgeving (milieu) beïnvloeden elkaar en bepalen het risico.

mmm-model (Zinberg, 1984)

Wie bijvoorbeeld in een warme club gebruikt of van nature hartproblemen of epilepsie heeft, zal veel sneller in de problemen komen.

De zuiverheid van de speed en de samenstelling van de poeders en pillen kan enorm verschillen. Dat maakt het moeilijk om te doseren of de effecten en risico's in te schatten.

Speed werkt met ups en downs

Nadat speed is uitgewerkt, voelt men zich moe, futloos, neerslachtig en prikkelbaar. Wie bijvoorbeeld van het weekend één grote energieontlading (up) maakt door speed te gebruiken, moet daar in de dagen nadien van recupereren (down). Wie op zo'n momenten niet kan weerstaan aan de drang om opnieuw te gebruiken, kan in een vicieuze cirkel terecht komen.

Ook over een langere tijd bekeken, zorgt speed voor ups en downs. Wie regelmatig gebruikt, voelt aanvankelijk vooral de positieve effecten. Maar na enige tijd went men aan de speed en worden de negatieve effecten sterker.

Overdosis

De meeste problemen ontstaan omdat speed de bloeddruk doet stijgen. Dat kan zorgen voor hoofdpijn, een verhoogde lichaamstemperatuur, maag- en darmproblemen, hartkloppingen, hyperventilatie, spiertrekkingen of spierkrampen. Erg hoge dosissen kunnen zelfs tot bewusteloosheid en levensbedreigende situaties leiden: oververhitting, hersenbloedingen, hartritme stoornissen of zelfs een hartaanval.

Speed beïnvloedt ook iemands gedrag. Wie te veel gebruikt, kan erg rusteloos, prikkelbaar, agressief of overmoedig worden. Men kan gaan 'flippen' en angstaanvallen, waanbeelden, achterdocht of achtervolgingswanen krijgen.

Combinaties

Drugs combineren is steeds gevaarlijk. Het effect kan erg onvoorspelbaar zijn. De meeste overlijdens bij druggebruik zijn een gevolg van combinaties.

Toch wordt speed regelmatig samen met andere legale en illegale drugs gebruikt. Wie zich te opgejaagd voelt door de speed kan bijvoorbeeld naar verdovende stoffen zoals alcohol of slaap- en kalmeringsmiddelen grijpen om tot rust te komen. Het kan ook zijn dat men speed combineert met cannabis of met oppeppende drugs zoals xtc of cocaïne. Om de neerslachtigheid na de uitwerking van de speed te lijf te gaan, worden soms zelfs antidepressiva geslikt.

En bij regelmatig speedgebruik?

Langdurig gebruik leidt tot complete uitputting. Het lichaam gaat wennen aan speed en heeft steeds meer nodig om hetzelfde effect te ervaren.

Lichamelijk ontstaat een energietekort door te weinig slaap en te weinig of onregelmatig eten. Men vermagert en de weerstand tegen ziekte neemt af. Speed zorgt voor puistjes en een vette huid, en is erg schadelijk voor het gebit. Door het snuiven kan men een geïrriteerde neus krijgen. Telkens opgepept raken, kan op den duur zorgen voor schade aan het hart of de bloedsomloop.

Langdurige gebruikers gedragen zich onrustig en herhalen vaak dezelfde handeling. Ze hebben last van 'tics', lopen te kauwen of te tandenknarsen. Speed maakt je op lange termijn depressief maar even vaak ook wispelturig, prikkelbaar of agressief.

Sommigen krijgen een amfetaminepsychose en worden angstig of krijgen wanen. Ze zien bijvoorbeeld kleine voorwerpen of insecten die op of onder de huid zouden kruipen, maar die er in het echt niet zijn.

Van speed kan men sterk geestelijk afhankelijk raken. Het wordt dan moeilijk om zonder de drug te leven, om te stoppen of om na het stoppen niet te hervallen.

Er kunnen natuurlijk nog andere dingen fout gaan: problemen met de politie of het gerecht, betrokken raken bij een ongeval (door roekeloosheid of agressie), geldproblemen of conflicten met familie, vrienden of op het werk.

Hoe deal je met een gebruiker?

Omdat men zich onder invloed van speed schijnbaar normaal kan gedragen, is beginnend gebruik niet altijd gemakkelijk op te merken. Vermoed je iets, spreek de persoon daar dan best zo snel mogelijk op aan.

Op termijn neemt de invloed van speed op iemands gedrag sterk toe.

Hoe je moet omgaan met een gebruiker hangt ervan af of het om een experimentje, occasioneel, regelmatig of problematisch gebruik gaat. Zorg er in elk geval voor dat erover gepraat kan worden. Wees tegelijk realistisch: praten kan je enkel met twee. Iemand die speed gebruikt kan zodanig arrogant of agressief worden dat een gesprek onmogelijk is. Denk bij zo'n moment vooral aan jezelf en jouw eigen veiligheid. Wees ook op je hoede voor woede-uitbarstingen en geweld.

Bepaal wat je aanvaardbaar vindt en wat niet. Hou je daar ook aan. Laat je niet ompraten, bedreigen of chanteren. Besef dat je als vriend, partner, ouder, broer, zus,... wel kan helpen en steunen, maar dat je het probleem van een ander niet kan oplossen. Zorg goed voor jezelf. Verlies je de moed of heb je geen vat meer op de situatie, zoek dan steun of hulp.

Check de rubriek 'Bezorgd om iemand' op onze website voor meer advies.

Is stoppen met speed moeilijk?

Hoe langer en vaker iemand gebruikt, hoe moeilijker het is om te stoppen. Het lukt de ene beter dan de andere. Ook de situatie waarin en de reden waarom iemand gebruikt, spelen een grote rol: voor de kick, om langer te kunnen uitgaan, langer te kunnen werken, te vermageren, problemen te vergeten, enzovoort.

Omdat speed zo uitputtend werkt, zal wie stopt vooral terug op krachten moeten komen. Wie een lange tijd gebruikt heeft, kan bij het stoppen een zogeheten 'crash' ervaren. Daarbij kunnen klachten zoals vermoeidheid, honger, lusteloosheid, prikkelbaarheid en angstgevoelens komen kijken. Hoe zwaar dat recupereren valt en hoe lang het duurt, hangt af van hoe ver men in het rood is gegaan. Toch is het lichaam er meestal na een aantal dagen of weken weer bovenop.

Langdurig gebruik leidt tot geestelijke afhankelijkheid. Het gevoel niet zonder te kunnen is moeilijk te doorbreken. Die problemen aanpakken vergt veel meer tijd dan het lichamelijk terug op krachten komen. Dat wordt vaak onderschat. Wie regelmatig speed gebruikt, kan het gevoel krijgen niet meer te kunnen functioneren of plezier maken zonder. Wie stopt, kan zich nog maanden nadien emotioneel afgevlakt voelen: men is lusteloos en heeft het moeilijk om plezier te maken of ergens van te genieten.

Speed is ook berucht voor de drang om opnieuw te gebruiken. Die drang wordt 'craving' genoemd en is een belangrijke oorzaak van herval. Zelfs lang nadat men gestopt is, kan die drang nog uitgelokt worden. Bijvoorbeeld door bepaalde vrienden te zien, op bepaalde plaatsen te komen, enzovoort.

Wie zich zorgen maakt over het stoppen of wie merkt dat stoppen niet lukt, kan alle hulp gebruiken. Vrienden en/of familie kunnen veel steun bieden, maar ook professionele hulp kan aangewezen zijn.

Waar kan je hulp en informatie vinden?

Dringende medische hulp vind je bij de huisarts of spoeddienst.

Wie wil weten hoe riskant zijn speedgebruik is, kan dat vrijblijvend en anoniem nagaan met een zelftest op www.druglijn.be.

Zit je met vragen over jouw speedgebruik of dat van iemand uit je omgeving? Wil je een eerste advies of gesprek, dan zijn er tal van centra waar je vrijblijvend op consultatie of op gesprek kan gaan. Volstaat dat niet, dan kan een opname in een ontwenningencentrum overwogen worden.

Ook als ouder, partner, familielid of vriend van iemand die speed gebruikt, kan je voor advies en ondersteuning in een aantal centra terecht.

Weet dat voor al deze instanties het beroepsgeheim geldt. De DrugLijn maakt je wegwijs waar je terecht kan.

Contacteer De DrugLijn

Voor alle vragen over drank, drugs, pillen en gokken.

Voor informatie, een eerste advies of voor adressen voor hulp en preventie.

Anoniem, zonder taboe, zonder oordeel.

Bel 078 15 10 20

- ma-vr: 10-20 u. (niet op feestdagen)

- vanaf een vast toestel bel je aan voordeeltarief

Neem contact via www.druglijn.be

- stel je vraag via mail, Skype of chat

- je krijgt steeds een antwoord op maat

de druglijn

078 15 10 20

www.druglijn.be